

Gepubliceerd op *Werk & Veiligheid - Kennisplatform over preventie, RI&E en sociale veiligheid* (<https://www.werkenveiligheid.nl>)

[Home](#) > Wijziging arbowetgeving: RI&E en zware ongevallen met gevaarlijke stoffen

Wijziging arbowetgeving: RI&E en zware ongevallen met gevaarlijke stoffen

Door [Carolina Verspuij](#) op ma, 13/12/2021 - 10:31

Wet- en Regelgeving
Achtergrondartikel

Met de aankomende wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit wordt de veiligheid van werknemers beter gewaarborgd. De wijziging gaat in op 1 juli 2022. Waarom wordt de wet geactualiseerd en wat is de relatie tussen RI&E en ARIE? Wat kun je als bedrijf doen om de ARIE-verplichtingen op orde te krijgen?

Afgelopen zomer was er de internetconsultatie: *Wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit in verband met een nieuwe opzet van de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie inzake risico's zware ongevallen met gevaarlijke stoffen (ARIE)*. Als reden voor deze wijziging werd het volgende aangegeven: *“Reden van herziening is dat regelgeving op een aantal punten niet goed handhaafbaar en gebruikersonvriendelijk is, waardoor veiligheid en gezondheid van werknemers onvoldoende gewaarborgd kan worden. Deze punten zijn met name de complexe aanwijssystematiek, geen aansluiting op CLP en de overlap met het Brzo 2015. Met herziening moet*

worden bereikt dat bedrijven de ARIE beter kunnen naleven en dat de ARIE beter kan worden gehandhaafd, opdat de veiligheid van werknemers beter gewaarborgd wordt.”

Carolina Verspuij is trainer/adviseur Arbeid & Gezondheid bij SBI Formaat. Het spreekt haar als trainer aan dat met deze wijziging de veiligheid van werknemers beter wordt gewaarborgd: “Dat was ook de reden voor mij om nader te verdiepen in deze materie en een bijdrage te leveren aan de internetconsultatie. Zowel de voorgestelde wetswijziging als de Nota van Toelichting zijn te vinden via deze link: <https://www.internetconsultatie.nl/waob>.”

Relatie RI&E en ARIE

Vanuit de Arbowet heeft elk bedrijf de verplichting om een actuele, deugdelijke en volledige RI&E te hebben met betrekking tot gevaarlijke stoffen. Met daarbij uiteraard een plan van aanpak waarin voldoende doeltreffende maatregelen staan om de geconstateerde risico's ten gevolge van blootstelling aan gevaarlijke stoffen te verminderen. Maar dat is niet altijd genoeg. De ARIE-regeling is een Aanvullende Risico-Inventarisatie en -Evaluatie met betrekking tot de risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen. Werkgevers moeten zelf nagaan of de ARIE-regeling op hen van toepassing is. Dit kan met behulp van grenswaarden (Arbobesluit artikel 2.4). Valt een bedrijf onder de ARIE-regeling, dan moet hiervan een melding worden gedaan bij Inspectie SZW. Belangrijk is dat de werkgever zich hierbij laat bijstaan door een gecertificeerde kerndeskundige, bij voorkeur een gecertificeerde arbeidshygiënist. Deze deskundige kan de RI&E gevaarlijke stoffen uitvoeren en daarbij tevens aangeven of het bedrijf tevens verplicht is tot een het opstellen van een ARIE en het melden hiervan aan de Inspectie SZW.

Relatie ARIE, Brzo en de CLP-verordening

Onder de huidige wetgeving kan het ook zo zijn dat het bedrijf valt onder het [Besluit risico's zware ongevallen 2015](#) (Brzo). Deze is van toepassing op bedrijven die met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen werken. Deze aanvullende regelgeving is opgesteld om medewerkers, milieu en omwonenden te beschermen. Het Brzo integreert wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsveiligheid, omgevingsveiligheid en rampenbestrijding in één juridisch kader. Doelstelling is het voorkomen en beheersen van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn.

Dan is er nog de CLP-verordening. Sinds 1 juni 2017 moeten alle chemische producten in de handel voorzien zijn van een etiket volgens de CLP-verordening (Classification, Labelling and Packaging - indeling, etikettering en verpakking). Bedrijven moeten hun gevaarlijke chemische stoffen op de juiste wijze indelen, etiketteren en verpakken volgens de CLP-verordening voordat deze in de handel worden gebracht. Het doel van de indeling en etikettering van gevaarlijke chemische stoffen is te zorgen voor een hoog niveau van bescherming van de gezondheid en het milieu, maar ook om het vrije verkeer van stoffen, mengsels en voorwerpen te vergemakkelijken. Het mondiaal

geharmoniseerd indelings- en etiketteringssysteem, overeengekomen door de Verenigde Naties, is hiervoor als basis gebruikt.

Waar gaat het over in deze wetgeving?

De arbowetgeving die wordt gewijzigd is te vinden in het Arbeidsomstandighedenbesluit. De volgende onderdelen van de van het Arbeidsomstandighedenbesluit worden gewijzigd:

Afdeling 2: Aanvullende voorschriften risico-inventarisatie en -evaluatie ter voorkoming en beperking van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen.

Artikel 2.2 t/m 2.5 j. Hierin staan o.a. wettelijke bepalingen beschreven die betrekking hebben op wanneer deze regelgeving van toepassing is op een bedrijf, grenswaarden, aanvullende voorschriften over beleid inzake beheersing van risico's van zware ongevallen en de risico-inventarisatie en -evaluatie, nadere voorschriften over veiligheidsbeheerssystemen en een intern noodplan.

Daarnaast gaat het nog over zaken als: wijzigingen en periodieke evaluatie, deskundige bijstand, andere werkgevers en zelfstandigen, naburige bedrijven of inrichtingen en de meldingsplicht. Er wordt ook een afdeling 2a worden toegevoegd die gaat over strafbare feiten en overtredingen.

Overzicht wijzigingen ARIE

De belangrijkste wijzigingen hebben te maken met de onderstaande vier onderwerpen (Nota van Toelichting):

Aanwijssystematiek en aansluiting op de CLP-verordening

In de oude ARIE-regeling werden stoffen ingedeeld in vier categorieën stoffen, te weten ARIE ontplofbaar, ARIE brandbaar, ARIE toxisch en ARIE extreem toxisch. Categorisering vond plaats door middel van een rekenmethode (bijvoorbeeld op basis van omstandigheidsfactoren) die door werkgevers en arbodeskundigen als te moeilijk werd ervaren. Vanwege de moeilijkheidsgraad en het verouderde systeem van de ARIE-regeling, die niet aansluit op de CLP-verordening, wordt in de nieuwe ARIE-regeling geen gebruik meer gemaakt van de oude ARIE-categorieën met moeilijke rekenmethodes en omstandigheidsfactoren. In plaats daarvan is een simpelere aanwijssystematiek ontwikkeld waarbij CLP-categorieën van stoffen en individuele stoffen worden gelinkt aan een drempelwaarde, zonder toepassing van een rekenmethode. Er wordt dus gekeken naar de intrinsieke eigenschappen van een stof en het gevaar daarvan, in combinatie met een drempelwaarde. Deze aanwijssystematiek wordt ook toegepast in het Brzo 2015.

Hiermee wordt bereikt dat bedrijven en inrichtingen die (net) niet onder het Brzo 2015 vallen, vanwege de interne risico's van de aanwezige gevaarlijke stoffen voor de gezondheid en veiligheid

van werknemers moeten voldoen aan de verplichtingen die zijn opgenomen in hoofdstuk 2 van het Arbeidsomstandighedenbesluit; dus de aanvullende ARIE-bepalingen.

Voorbeeld

Om hier een voorbeeld van te geven: in het huidige Arbeidsomstandighedenbesluit art. 2.4 is een bedrijf ARIE-plichtig bij het overschrijden van de volgende grenswaarden:

- Voor brandbare stoffen: 10.000 kg.
- Voor extreem toxische stoffen: 1 kg.
- Voor ontplofbare stoffen: de hoeveelheid waarvan de explosie-energie equivalent is aan de explosie-energie van 1000 kg trinitrotolueen.

In het nieuwe Arbeidsomstandighedenbesluit wordt in art. 2.2 verwezen naar een lijst van stoffen die wordt vastgesteld bij ministeriële regeling. Hierin worden drempelwaarden genoemd van categorieën van stoffen (meer dan 20 categorieën) en er is een lijst waarin stoffen bij naam worden genoemd met daarbij de drempelwaarde. Hiermee is de uitwerking dus veel specifiek per categorie van stoffen of zelfs per stof. Daarnaast wordt er een koppeling gemaakt met de drempelwaarde volgens de Brzo. Deze lijst is te vinden onder

<https://www.internetconsultatie.nl/waob>

Aansluiting ARIE op Brzo 2015

Naast het feit dat het Brzo 2015 ook CLP-drempelwaarden hanteert en dit ook voor de herziene ARIE-regeling gaat gelden, zijn ook de definities, de verplichtingen en de nadere invulling van die verplichtingen (uitgewerkt in de Arboregeling en voor het Brzo 2015 uitgewerkt in de Regeling risico's zware ongevallen (hierna Rrzo) zoveel als mogelijk gelijk getrokken met de verplichtingen in het Brzo 2015 en de Rrzo. Deze gelijktrekking is overigens niet altijd mogelijk, aangezien het Brzo 2015 ook andere doelen dient, naast de werknemersveiligheid.

In de nieuwe ARIE-regeling zijn Brzo 2015-inrichtingen die ook stoffen in huis hebben die onder de ARIE-regeling vallen, tevens ARIE-plichtig. Deze keuze heeft als consequentie dat de ARIE-verplichtingen in de Arbowet tekstueel zoveel mogelijk moeten zijn afgestemd op het Brzo 2015. Door een andere aanwijssystematiek waarbij een rekenmethode achterwege gelaten wordt, en CLP-categorieën gelinkt zullen worden aan drempelwaarden, zullen bedrijven die niet onder de oude ARIE-regeling vallen, wel onder de nieuwe ARIE kunnen vallen en andersom.

Verplichtingen: betere afstemming met Brzo 2015

Verder zijn in de herziene ARIE-regeling de teksten van de verplichtingen beter op de verplichtingen in het Brzo 2015 afgestemd, zodat bedrijven en inrichtingen met gevaarlijke stoffen rond de overgang niet met anders opgeschreven regels te maken hebben. Zeker ook in het kader van het aansluiten van Brzo 2015-verplichtingen op ARIE-verplichtingen, dienen de verplichtingen

inhoudelijk overeen te komen. Voor de bedrijven blijven de ARIE-verplichtingen inhoudelijk nagenoeg gelijk, op tekstuele aanpassingen na.

Wel is de algemene meldplicht uitgebreider. Bijvoorbeeld wanneer er wijzigingen zijn binnen het bedrijf op technisch of organisatorisch vlak of als de werkgever denkt niet meer onder de ARIE te vallen. Dan moet er een nieuwe melding worden gedaan aan de Inspectie SZW.

De Inspectie SZW heeft dan de ruimte voor onderzoek of het bedrijf of de inrichting inderdaad niet meer ARIE-plichtig is. Is de Inspectie SZW van oordeel dat het bedrijf of de inrichting nog steeds ARIE-plichtig is, dan moet ze dit binnen de termijn van 30 dagen onderbouwd schriftelijk meedelen aan de werkgever. Ligt er na afloop van die termijn geen onderbouwd schriftelijk oordeel van de Inspectie SZW, dan is het bedrijf niet meer ARIE-plichtig op dat moment (nieuwe Arbeidsomstandighedenbesluit art. 2.5h).

Verder dient het bedrijf zware ongevallen met gevaarlijke stoffen te melden aan de Inspectie SZW (nieuwe Arbeidsomstandighedenbesluit art. 2.5i). Ook dient de ARIE zo vaak als nodig te worden uitgevoerd, maar tenminste eenmaal per vijf jaar (nieuwe Arbeidsomstandighedenbesluit art. 2.5c). Het interne noodplan moet gebaseerd zijn op deze risico's uit de ARIE (nieuwe Arbeidsomstandighedenbesluit art. 2.5b) en ook moet er een veiligheidsbeheerssysteem (VSB) zijn opgesteld op basis hiervan zoals uitgewerkt in de nieuwe Arbeidsomstandighedenbesluit (art. 2.5a).

Nieuw is dat ARIE-plichtige bedrijven op een bedrijventerrein moeten samenwerken. In de eerste plaats door het onderling delen van (risico-) informatie zodat dit meegenomen kan worden in het veiligheidsbeheerssysteem en het interne noodplan van elk bedrijf en daarnaast in de verplichting om samen te werken in de voorlichting aan omwonenden (publiek) en naburige bedrijven (nieuwe Arbeidsomstandighedenbesluit art. 2.5g).

Handhaving: nu ook via bestuursrecht

In tegenstelling tot de overige Arboregelgeving en het Brzo 2015 kon de oude ARIE-regeling alleen via het strafrecht worden gehandhaafd. In de nieuwe ARIE wordt naast het strafrecht ook bestuursrecht geïntroduceerd. Op deze manier kan de Inspectie SZW een breder palet aan handhavinginstrumenten inzetten. Voor het Brzo 2015 is in 2013 het bestuursrecht geïntroduceerd, waardoor zowel bestuursrecht als strafrecht toepasbaar zijn in het Brzo 2015. Dit is echter nooit geregeld voor de ARIE-regeling. Middels deze herziening wordt alsnog verwezenlijkt dat zowel strafrecht als bestuursrecht toepasbaar is (per geval te beoordelen door de Inspectie SZW in overleg met het OM), zodat dit gelijk wordt getrokken met het Brzo 2015. Hierdoor kan de Inspectie SZW onder meer gebruik maken van de handhavingsmiddelen 'last onder bestuursdwang' en 'last onder dwangsom' en wordt derhalve het handhavingss repertoire uitgebreid. De boeteoplegging zal verder worden uitgewerkt in een op de ARIE-regeling toegespitste beleidsregel.

Wanneer gaat deze wetswijziging in?

De wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit zal ingaan op 1 juli 2022. Omdat de regelgeving geactualiseerd wordt en bepaalde bedrijven voor het eerst ARIE-plichtig zullen zijn is er een overgangperiode van één jaar om de desbetreffende ARIE-verplichtingen op orde te krijgen.

Rol van de arboprofessional, preventiemedewerker en de rol van de OR

Belangrijk is dat de juiste deskundigheid wordt ingezet bij het uitvoeren / toetsen van de ARIE, maar ook al bij de globale RI&E. Uit het onderzoek van de Inspectie SZW van maart 2021: Stelselonderzoek Toets de Toetsers aan toetsing RI&E blijkt dat de toegevoegde waarde van de arbokerndeskundige groter is wanneer de risico's vallen onder zijn/haar deskundigheidsgebied. In het kader van de ARIE zou het gaan om de inzet van een gecertificeerde hogere veiligheidskundige of een gecertificeerde arbeidshygiënist.

Hieraan gekoppeld is handig als in de globale RI&E al wordt aangegeven dat er een ARIE nodig is naast de overige verdiepende RI&E's. Hiermee wordt er in de globale RI&E meteen duidelijkheid gegeven. Als arboprofessional en/of als preventiemedewerker kun je een belangrijke rol spelen bij de inzet van de juiste arbokerndeskundige.

Communicatie over maatregelen

Ook op het gebied van [communicatie](#) ligt hier een belangrijke taak voor de arboprofessional en/of preventiemedewerker. Communicatie over de maatregelen die moeten worden genomen op basis van de uitkomst van de ARIE richting eigen medewerkers en OR en communicatie over de maatregelen op basis van het intern noodplan met alle betrokkenen. Denk hierbij aan: de eigen werknemers, uitzendkrachten, andere aanwezigen, bedrijfshulpverleners en externe hulpverleningsinstanties.

Tenslotte de betrokkenheid van de OR. Belangrijk is dat de OR nauw betrokken wordt bij de verschillende onderdelen: de globale RI&E, de verdiepende RI&E gevaarlijke stoffen, de ARIE, nadere voorschriften betreffende veiligheidsbeheerssysteem en het intern noodplan en uiteraard ook bij ook bij de evaluaties hiervan. Bij wijzigingen n.a.v. de evaluatie is dan het instemmingsrecht van de OR van toepassing. Dit met alles met het doel om zorg te dragen voor een veilige en gezonde werkomgeving voor iedereen.

Lees meer:

[Communiceren over preventie](#)

[Toets de toetsers](#)

Zoekwoorden:

ARIE

gevaarlijke stoffen

RI&E

- [Toevoegen](#)
-

- [Toevoegen](#)

[Lees meer op overzichtspagina RI&E](#)

Bron-URL: <https://www.werkenveiligheid.nl/rie/wet-en-regelgeving/wijziging-arbowetgeving-rie-en-zware-ongevallen-met-gevaarlijke-stoffen>